

блокчейн та смарт-контрактів, які не безпідставно називають «правочинами майбутнього».

Існуюча практика застосування таких технологій у світі свідчить про позитивні очікування від укладення договорів у вигляді смарт-контрактів, до яких зокрема, віднесено об'єднання всіх учасників договору в загальну мережу; доступність актуальної інформації про договір відразу всім її учасникам; виписування всіх документів в оригінальному вигляді всередині системи; неможливість підробки документів; відсутність потреби пересилки паперових версій документів на великі відстані; автоматична перевірка системою документів (або взагалі контроль за фактом відвантаження) і здійснення платежів.

Особливо важливим є застосування даних технологій в умовах дотримання карантину, що зменшить обсяги паперової роботи, час її виконання, скоротить витрати і підвищить ефективність, а найголовніше – дасть можливість дотримуватися всіх зазначених обмежувальних заходів.

Ключові слова: правочин, пандемія, інформаційна безпека, блокчейн, інформаційне суспільство.

Ключевые слова: сделка, пандемия, информационная безопасность, блокчейн, информационное общество.

Key words: transaction, pandemic, information security, blockchain, information society.

CHANY SHEVA ALINA RASHYDIVNA

*National University “Odesa Law Academy”,
professor of the Department of Civil Law,
Doctor of Legal Sciences, Associate Professor*

SOME ASPECTS OF APPLICATION OF THIRD-PARTY FUNDING CONTRACTS IN UKRAINE

The study of third-party funding contracts in Ukraine is both of theoretical and practical importance due to the growth of interest in functioning of third-party arbitration funding in our country. The concept of the underlying contract between the funder and the funded party to an arbitration has not yet been an object of independent study in Ukraine. Subsequently, third-party arbitration funding relationships should be distinguished from adjacent legal categories and contracts (before- and after-the-event insurance policies, loans, crowdfunding arbitration finance etc) and the grounds for their arising should be considered.

The question on the application of third-party arbitration funding in Ukraine raises a set of issues, some of which even go beyond the field of law. The authors of various publications resort to the conclusions that “time will tell” whether third-party funding could be applied in our country and that “market will take care of itself”, so there is no need to worry about legal

analysis of the possible application of arbitration finance (arbitration third-party funding) contracts in Ukraine. However, recent case law and legislative analysis, connected to the rise of application of third-party funding within Ukrainian market, present some issues, which could serve as food for thought for the legal and finance community with regard to whether third-party funding will make its way “through hardships to the stars”.

It is still arguable whether third-party funding may function within existing legal and institutional framework or requires a separate set of rules (including those on the international level). Despite the questionable consequences of potential legal and institutional regulation of third-party funding in Ukraine, it should be stated that the presence of such regulation in Ukraine will promote not only the general understanding of this concept in the country, but also transparency and predictability of arbitral process in the state. This could be achieved through the amendment of the current arbitration law with provisions that define and allow third-party funding in the field of international commercial arbitration in Ukraine (using, for example, the Singapore/Hong Kong legislation as a source of inspiration) and the amendment of the Rules of the International Commercial Arbitration Court at the Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (the ICAC) using as an example, e.g., the rules of the newly created Tashkent International Arbitration Court (which provide for the disclosure of the existence of the funding and the identity of the funder). Other legislative amendments would include the potential choice of the position on the applicability of contingency/success fees as a way of reimbursement for legal services in Ukraine, as such fees might constitute basis of some of the forms of third-party funding. At the same time in the absence of both current and potential legal and institutional regulation of third-party funding the issue might still be regulated by the parties in a third-party funding contract between the parties, provided no further prohibitions to the application of such contracts in introduced in Ukraine.

It should be, however, noted, that distinction should be drawn between the application of contingency fees within domestic litigation/arbitration process and third-party funding, based on contingency/success fee, within international commercial arbitrations, seated in Ukraine. The proposals, introduced in this paper, only concern the application of such fees within the field of international commercial arbitration, as application of these fees in domestic litigation/arbitration raises a separate list of implications, which were not considered here. If Ukraine, however, decides to reinforce its position on the prohibition of contingency fees in Ukraine, and thus make questionable the application of third-party funding within its territory, it should be done through a legislative instrument, and not by the position of the Supreme Court. Contingency fees and third-party funding contracts, which use such fees as their core, are quite frequent and the existing Resolution of the Supreme Court de facto gives a signal to other courts in Ukraine to frown upon similar issues once they are encountered. Another Resolution of the Supreme Court again gives a signal to lower courts on how to look at the assignment of claims in third-party funded international commercial arbitration, so funders will be even less able to obtain the money they are entitled to

and this will inevitable make Ukrainian-seated arbitrations unappealing targets for third-party funders.

Some of the questions have been raised with regard to the possible application of third-party funding in Ukraine because of the narrow look of the Supreme Court judges have on the basic issues of international commercial arbitration, and similar question is raised with regard to potential obtaining of third-party funding by Ukrainian parties in arbitrations, seated abroad. It has been noted that funders often refuse to support Ukrainian and other parties in arbitration where the enforcement of an award might have connection with Ukraine.

In order to promote the application of third-party funding in Ukrainian-seated international institutional arbitrations appropriate amendments should be made to the Institutional Rules of the ICAC of Ukraine. Again, as it was mentioned in this paper, the application of third-party funding in Ukraine might not always go smoothly, as it may affect the fate of the rendered award etc. Therefore, the presence of the provisions on the definition and the need to disclose third-party funding in the institutional rules of ICAC (even if corresponding provisions are not included in the legislation of Ukraine) will positively affect the image of ICAC, affect the transparency and predictability of the process under the rules of this institution and will sparkle more thorough general discussion on the possibility of application of third-party funding in Ukraine.

The possibility for Ukrainian parties to obtain third-party funding in international commercial arbitration abroad, according to various sources of data, is very low. This, to a great extent, answers the question whether third-party funding helps secure “access to justice” to those, who would otherwise not be able to pursue their claims – the slogan, although being a promising one, still seems to remain a marketing tool. Until these and other issues, discussed in this thesis, are thoroughly studied and discussed, there will be a stable concern over the possibility of application of third-party funding in Ukraine – both for international commercial arbitrations, seated in Ukraine, and recognition and enforcement of foreign funded arbitral awards in the country. Based on the study of possible legal risks, which exist on various stages of arbitral process, it may be concluded that there is currently a sword, hanging over the heads of the awards, made in the “funded” arbitrations. These risks should be dealt with through the establishment of the consistent pro-arbitration approach of Ukrainian courts and potential amendments to Ukrainian arbitral legislation, which would encourage – or at least not restrict – the use of third-party funding within our territory.

Overall, when a party considers resorting to third-party funding in the field of litigation and arbitration in Ukraine, there are still several concerns, associated with the feasibility of the validity of the funding contract and the ancillary agreements. Positive foreign experience in drafting of such contracts should be taken into consideration, e.g. the practice of the UK’s Association of Litigation Funder’s “Code of Conduct”, with a close look on the developing jurisprudence of Ukraine’s higher courts with regard to the application of contingency fees in Ukraine.

Ключові слова: відступлення права вимоги, договір про фінансування арбітражного розгляду, фінансування арбітражного процесу третьою особою, допоміжні угоди.

Ключевые слова: уступка права требования, договор о финансировании арбитражного рассмотрения, финансирование арбитражного процесса третьим лицом, вспомогательные соглашения.

Key words: assignment of claims, litigation funding contract, third-party arbitration funding, ancillary agreements.

КАЛТЕНКО ОКСАНА МИХАЙЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
професор кафедри цивільного права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ДО ПИТАННЯ ПРО ПРАВОВУ ПРИРОДУ ВИКОНАВЧОГО НАПISУ НОТАРІУСУ

Одним із проявів сучасного правового нігілізму в нашій країні останнім часом все частіше стають виконавчі написи нотаріусів. Практично кожного дня нотаріуси вчиняють виконавчі написи на різного роду боргових документах внаслідок чого арештовується і стягується майно і грошові кошти не тільки у дійсних боржників, а і в людей, які ніколи не робили боргів і не могли навіть припустити їх існування. Всі ці маніпуляції (зокрема виконавчий напис нотаріуса) відбуваються, як кажуть в народі «без суду та слідства» і на жаль все частіше стають проявом недобросовісності і непорядності окремих нотаріусів та деяких приватних виконавців.

Всім відомо про складну економічну ситуацію, що склалася в Україні сьогодні, а також про низький рівень матеріального забезпечення більшості населення в цілому та окремо взятих громадян зокрема. Це все відбувається ще й на фоні мінімальної правової обізнаності людей, і в той же час доступності «швидких» грошей, незліченної кількості мікрофінансових організацій (далі – МФО), що їх відкривають практично на кожному кроці, мільйону оголошень із текстом: «Зручний кредит», «Гроші в кредит», «Новий кредит, перекриємо ваші борги», «Швидкий кредит», тощо. Доступними стали персональні дані більшості фізичних осіб, що свого часу «зливалися» в мережі або цілеспрямовано збиралися зацікавленими особами а потім поширювалися за гроші. Суттєво вплинув на майновий рівень життя людей і карантин, пов'язаний із COVID-19. Отримання кредиту для багатьох (особливо юридично неграмотних) людей стало чи не єдиним способом виживання. При цьому багато фінансових установ почали користуватися ситуацією і навмисно заганяти людей в борги для того, щоб в подальшому практично безперешкодно за допомогою виконавчого напису нотаріуса відбирати в людей останнє.